

Προς
τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας
κ. Κυριάκο Μητσοτάκη

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Δηλώνουμε και πάλι με το φετινό μας υπόμνημα την πρόθεση του Περιφερειακού Τμήματος Κεντρικής Μακεδονίας του ΤΕΕ να συμβάλλει στο έργο σας, το οποίο δυσχεραίνουν οι απόρροιες της 10ετούς ύφεσης, τα ζητήματα με την Τουρκία και η επιδημία του COVID 19.

Η επιδημία μας στοίχισε ζωές συμπολιτών μας, τεράστια κονδύλια, ακινητοποίηση της ανάπτυξης που είχε ξεκινήσει, καθώς και τη ματαίωση της 85^{ης} ΔΕΘ. Οι συνέπειες δεν αφορούν μόνο τη Θεσσαλονίκη και την Μητροπολιτική περιοχή, δεδομένου ότι ο θεσμός παρέχει ετησίως στη Χώρα ένα πεδίο συνάντησης της πολιτικής με την επιχειρηματικότητα, την καινοτομία και την τεχνολογία, ένα ανοιχτό παράθυρο για τις νέες τάσεις, εγχώριες και παγκόσμιες και ένα σημαντικό βήμα διαλόγου.

Παρόλα αυτά επιλέγουμε να προτάξουμε τα θέματα του Κλάδου των Μηχανικών. Η επιλογή μας δεν οφείλεται σε κάποιο συντεχνιακό παροξυσμό αλλά στην πεποίθησή μας ότι οι καλοί μηχανικοί είναι εθνικό κεφάλαιο, η Χώρα τους χρειάζεται και οφείλει να τους κρατήσει.

A. Για τους Μηχανικούς

Καταθέσαμε και πέρυσι τις προτάσεις μας και με χαρά διαπιστώσαμε ότι ορισμένες συμπεριλαμβάνονταν στις προγραμματικές σας δηλώσεις και προσφάτως στο σχέδιο της Επιτροπής που συγκροτήσατε. Αναγνωρίζοντας τα βήματα που έγιναν καθώς και τα ελάχιστα περιθώρια που άφησαν τα μέτρα για τον περιορισμό της επιδημίας, επισημαίνουμε ότι **οι ελαφρύνσεις και η αύξηση του τεχνικού αντικειμένου** είναι ζητήματα επιβίωσης του κλάδου, δηλαδή:

▪ Φορολογική ελάφρυνση

Απαιτείται περαιτέρω μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης και κυρίως ένα σταθερό, λογικό και απλοποιημένο φορολογικό σύστημα.

▪ **Μείωση του μη μισθολογικού κόστους**

Η εξωστρέφεια και η ανταγωνιστικότητα απαιτούν πρώτης γραμμής στελέχη και αυτά τα στελέχη αντίστοιχες αμοιβές που με τις επιβαρύνσεις αδυνατούν να διαθέσουν οι ελληνικές επιχειρήσεις.

▪ **Ασφαλιστικό**

Όπως έχουμε επισημάνει στον αρμόδιο Υπουργό, οι Έλληνες Μηχανικοί αντιμετωπίζουν ένα σύστημα το οποίο, στην αρχή του επαγγελματικού τους βίου καθυστερεί επί ένα έτος να τους εγγράψει, ενώ στο τέλος του καθυστερεί επί 3 έτη να τους απονεμίσει σύνταξη. Σημειώνεται ότι οι Έλληνες Μηχανικοί συνεισέφεραν σε αυτό το σύστημα το πλέον –εάν όχι το μοναδικό – υγιές Ταμείο.

▪ **Αύξηση του Τεχνικού Αντικειμένου**

Το ζητούμενο δεν είναι απλώς να αυξηθεί τεχνηέντως το επαγγελματικό αντικείμενο των Μηχανικών αλλά να καταγραφούν οι ανάγκες και να δρομολογηθεί η κάλυψή τους. Επισημαίνονται οι εξής:

- Έλεγχος, ενίσχυση και αποκατάσταση των υποδομών: γέφυρες, σήραγγες, αγωγοί, δίκτυα, κοινωνικές υποδομές, βιομηχανικά κτίρια.
- Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας. Υλοποίηση των ώριμων έργων και μελέτη νέων βάσει των νέων δεδομένων συχνότητας εμφάνισης και έντασης των καιρικών φαινομένων.
- Βελτίωση του κτιριακού κεφαλαίου από κάθε άποψη: αντισεισμική, ενεργειακή, περιβαλλοντική, αισθητική, εργονομίας, φιλικότητας στους χρήστες, τεχνολογικού εξοπλισμού.
- Ανανέωση γηρασμένου αστικού ιστού.
- Επιτάχυνση και ολοκλήρωση των δρομολογημένων έργων.
- Μελέτη, ωρίμανση και δρομολόγηση νέων έργων.

Υπενθυμίζεται ότι το τεχνικό έργο είναι επιταχυντής και οικονομιών πιο εξελιγμένων και πολυποίκιλων από την Ελληνική. Ακόμη ότι, παρά την καταχώρηση της κατασκευής στις εσωστρεφείς, κλασσικές οικονομικές δραστηριότητες, αποτελεί πεδίο καινοτόμων εφαρμογών (π.χ. στη βελτίωση των υφιστάμενων κτιρίων μπορεί να αναλάβει ρόλο η εγχώρια έρευνα και παραγωγή για νέα υλικά υψηλής προστιθέμενης αξίας).

Ακόμα, πολύ σημαντικά ζητήματα για την Εθνική Οικονομία αλλά και για τον κλάδο μας είναι:

▪ **Υποστήριξη των Τεχνικών Εταιρειών**

Χρειάζεται να ενισχυθεί και η αναδιοργάνωση και η δημιουργία νέων υγιών τεχνικών σχημάτων με στοχευμένα κίνητρα και να υποστηριχθεί η εξωστρέφειά τους. Οι Ελληνικές Τεχνικές Εταιρείες δεν μπορούν να ανταγωνιστούν τις Κινέζικες και τις Ινδικές, μπορούν όμως να είναι αποτελεσματικές σε τομείς όπου οι κολοσσοί υστερούν.

Χρειάζεται ειδική υποστήριξη μέσω των αποστολών και των διεθνών συνεργασιών. Ο τεχνικός τομέας είναι εξαγωγίμος, με τη μορφή οργανωμένων δομών όμως, όχι ως αιμορραγία ικανών στελεχών.

▪ **Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της παραγωγής, δηλαδή**

- Αποτελεσματική Δημόσια Διοίκηση: Ψηφιακές υπηρεσίες (όπως κατέδειξε η επιδημία COVID 19) και μείωση της γραφειοκρατίας

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

- Ορθολογικός χωροταξικός σχεδιασμός
- Περιβάλλον υγιούς ανταγωνισμού
- Ασφάλεια δικαίου
- Άρση της πολυνομίας
- Ενίσχυση της συνεργασίας – clusters

Ακόμη, ενόψει και του νέου ΕΣΠΑ:

- Ένταξη του κλάδου των μηχανικών στους κλάδους ενίσχυσης μέσω των προγραμμάτων.
- Επιτάχυνση των διαδικασιών ελέγχου των επενδύσεων του Αναπτυξιακού νόμου όπου παρουσιάζονται σημαντικές καθυστερήσεις μεταξύ υποβολής αιτημάτων-ελέγχου- ολοκλήρωσης διαδικασιών - απόδοσης της επιχορήγησης.
- Θέσπιση νομοθετικού πλαισίου κινήτρων στήριξης της νεανικής και νεοφυούς επιχειρηματικότητας, δημιουργία μητρώου δομών και επιχειρήσεων και προώθηση δράσεων υποστήριξής της.
- Παρεμβάσεις σε θεσμικό και χρηματοδοτικό επίπεδο σε επιχειρηματικές δραστηριότητες γαλάζιας ανάπτυξης, ευρυζωνικών υποδομών ιδιαίτερα σε χώρους ΒΙΠΕ, ΒΕΠΕ , Logistics και ψηφιακής επιχειρηματικότητας.
- Βελτίωση της νομοθεσίας για την καλύτερη αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων που συμμετέχουν οι Τράπεζες (ΤΕΠΙΧ, Ταμείο Εγγυήσεων, κ.λ.π.).

▪ **Τεχνική Παιδεία**

Δεν νοείται τεχνικό έργο και παραγωγική διαδικασία χωρίς στελεχιακή πυραμίδα, τεχνικούς εξειδικευμένους, τεχνίτες πιστοποιημένους και αξιόπιστους. Αυτό το κοινό, απλό, λογικό και δοκιμασμένο σχήμα διαταράχτηκε όταν η Χώρα μας αποφάσισε ότι από τη δημόσια τεχνική εκπαίδευσή της θα αποφοιτούν αποκλειστικά Μηχανικοί Ανώτατης Εκπαίδευσης. Σε κάθε περίπτωση, τα Πολυτεχνεία και οι Πολυτεχνικές Σχολές χρειάζεται να προσανατολίσουν την εκπαίδευση των μηχανικών σε θέματα τεχνολογίας ενόψει της INDUSTRY 4.0.

B. Για τη Θεσσαλονίκη

Η ολοκλήρωση της βασικής γραμμής του ΜΕΤΡΟ οφείλει να είναι η πρώτη προτεραιότητα. 20 χρόνια για 9,6 χιλιόμετρα, με μία ανοιχτή πληγή κατά μήκος της πόλης, ταιριωρία, οικονομική ζημιά, κυκλοφοριακό κομφούζιο, ρύπους και εκνευρισμό είναι και παραλογισμός και εμπαιγμός.

Σχετικά με τον εκσυγχρονισμό της ΔΕΘ και την ανάπτυξη του Παραλιακού Μετώπου, είναι σημαντικό ότι ξεκίνησαν οι διαδικασίες. **Τα δύο εμβληματικά έργα πρέπει να προχωρήσουν απρόσκοπτα.**

Χωρίς να υποβαθμίζεται η σημασία όσων έχουν ξεκινήσει στη Θεσσαλονίκη, τα ζητήματα που τέθηκαν υπόψη σας στο περσινό υπόμνημα συνεχίζουν να ισχύουν:

▪ **Στρατηγικός χωρικός σχεδιασμός μητροπολιτικού επιπέδου**

Η Θεσσαλονίκη έχει μπει σε τροχιά ανάπτυξης μέσω των έργων που έχουν γίνει και όσων έχουν δρομολογηθεί. Η ολοκλήρωσή τους θα ενισχύσει περαιτέρω τον Μητροπολιτικό της ρόλο ως εμπορευματικού, πολιτιστικού, τουριστικού, ιατρικού και εκπαιδευτικού κόμβου.

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Τόσο για τη χωρική οργάνωση όσο και για όλες τις αναπτυξιακές παραμέτρους, είναι προφανής η ανάγκη συγκρότησης Μητροπολιτικής Διοίκησης.

Ενέργειες απλούστερης θεσμικής προετοιμασίας, ώστε να υπάρξουν άμεσα αποτελέσματα, είναι η οριοθέτηση της μητροπολιτικής περιοχής, η σύνταξη ενός Νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου και εν συνεχεία η εποπτεία και ο έλεγχος της εφαρμογής του και βεβαίως η αναβάθμιση, αναδιοργάνωση και διοικητική αυτοτέλεια του υφιστάμενου Τμήματος Μητροπολιτικού Σχεδιασμού Θεσσαλονίκης.

▪ **Αστική Συγκοινωνία**

Δεδομένων των αναγκών που δημιούργησαν οι συνθήκες της επιδημίας αλλά και του προϋφιστάμενου μεγέθους του προβλήματος, η συμφωνία με τα ΚΤΕΛ δεν έφερε ορατή βελτίωση στην εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού. Χρειάζονται άμεσα και δραστικά μέτρα για την αύξηση του στόλου των αστικών λεωφορείων.

▪ **Έργα της Θεσσαλονίκης**

- Περιφερειακή: Να προχωρήσει εντός του χρονοδιαγράμματος το fly over.
- Σύνδεση του λιμανιού με ΠΑΘΕ και σιδηροδρομικό δίκτυο. Είναι επιτακτική ανάγκη τα έργα στο Λιμάνι της Θεσσαλονίκης να προχωρήσουν με ταχύτητα και ειδικότερα η σύνδεσή του με το σιδηροδρομικό δίκτυο που παραπαίει τα τελευταία 2 χρόνια όπως και η ολοκλήρωση της σύνδεσης με την ΠΑΘΕ.

▪ **Θεσσαλονίκη: Θύρα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας**

- THESSINTEC:

Είναι πολύ σημαντικό έργο για την τόνωση της επιχειρηματικότητας στη Θεσσαλονίκη και στην ενδοχώρα της και χρειάζεται να ολοκληρωθούν σύντομα οι διαδικασίες για τη λειτουργία του.

- Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας:

Απαιτείται αναμόρφωση των στόχων, των στρατηγικών κατευθύνσεων και της χρηματοδότησης της ΑΖΚ.

- Συνεργασίες – Αξιοποίηση του ντόπιου δυναμικού

Η Θεσσαλονίκη και εν μέσω ύφεσης είχε και έχει να παρουσιάσει έντονη δραστηριότητα σε ότι αφορά την καινοτομία και την εξωστρέφεια, η οποία οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στις πρωτοβουλίες ενός ντόπιου, πολύ κινητικού ιδιωτικού δυναμικού, κυρίως μικρομεσαίας προέλευσης.

Η συνεργασία του THESSINTEC με αυτό το δυναμικό, με την Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας, το ΑΠΘ και τα άλλα Επιστημονικά και Ερευνητικά Ιδρύματα μπορεί να αναδείξει ταχύτατα την πόλη σε θύρα καινοτομίας.

Προτείνεται επίσης να εξετασθεί η δυνατότητα ίδρυσης παραρτήματος της Αναπτυξιακής Τράπεζας στη Θεσσαλονίκη για τις επιχειρήσεις του βορειοελλαδικού τόξου.

Γ. Για την Κεντρική Μακεδονία

▪ **Αστικά Κέντρα Κεντρικής Μακεδονίας**

- Αξιοποίηση των Στρατοπέδων και απόδοσή τους στις τοπικές κοινωνίες χωρίς καθυστερήσεις.
- Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και ενίσχυση των αστικών υποδομών.

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

- Ανάδειξη του Δημόσιου Χώρου μέσω Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών και υλοποίησης των αποτελεσμάτων τους.

▪ **Αντισεισμικές Δράσεις**

- Πρωτοβάθμιος έλεγχος των κατασκευών: Ολοκλήρωση και σε συνεργασία με τον Ιδιωτικό τομέα.
- Δευτεροβάθμιος έλεγχος σχολικών μονάδων και Νοσοκομείων.
- Risk management υποδομών.
- Μητρώο Γεφυρών Κεντρικής Μακεδονίας. Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει μελετήσει με ΟΕ και προτείνει διαδικασία και μεθοδολογία.

▪ **Αντιπλημμυρική Προστασία**

Άμεση χρηματοδότηση των αντιπλημμυρικών έργων για τα οποία υπάρχουν ήδη ώριμες μελέτες (Ενδεικτικά: Έργα κόμβου Λαχαναγοράς Κ16, Έργα περιφερειακής τάφρου, Έργα διευθέτησης Ανθεμούντα, Δενδροποτάμου, Έργα διευθέτησης ρεμάτων Δήμου Θερμαϊκού) Επικαιροποίηση του Master Plan Αντιπλημμυρικής Προστασίας και αποχέτευσης Ομβρίων Ν. Θεσσαλονίκης, καθώς και των νέων σχετικών μελετών.

▪ **Πολιτισμός**

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει και έχει αναδείξει το σπουδαίο πολιτιστικής και ιστορικής σημασίας τρίγωνο Δίον – Βεργίνα – Πέλλα. Το τρίγωνο αυτό χρειάζεται να επεκταθεί σε ένα ευρύτερο πλαίσιο – πλέγμα διαδρομών, ώστε να προβληθούν οι περιοχές φυσικού κάλλους ή ιστορικού ενδιαφέροντος, ο διάσπαρτος μνημειακός πλούτος και η αρχιτεκτονική κληρονομιά.

Ιδιαίτερα επισημαίνεται η ανάγκη αξιοποίησης του εμβληματικού Τύμβου Καστά και η σύνταξη ενός Γενικού Σχεδίου (master plan) για όλη την περιοχή της Αμφίπολης.

▪ **Περιβάλλον**

Ολοκληρωμένο πρόγραμμα απορρύπανσης, αναβάθμισης και αξιοποίησης των προστατευόμενων περιοχών των λιμνών Κεντρικής Μακεδονίας, ειδικότερα Κορώνειας, Βόλβης, Κερκίνης, Δοϊράνης.

Για την λίμνη Κορώνεια το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει ζητήσει από το 2000 να αναδειχθεί σε εθνικό στόχο. Το ΥΠΕΝ στο οποίο έχουν συγκεντρωθεί οι αρμοδιότητες πρέπει να προχωρήσει με επικαιροποιημένο σχέδιο και σφικτό συντονισμό με παράλληλη αξιοποίηση της Αυτοδιοίκησης Α' & Β' βαθμού και όλων των τοπικών φορέων.

▪ **Οδικές Υποδομές**

Εξασφάλιση χρηματοδοτήσεων για:

- Ολοκλήρωση των συνδέσεων της Θεσσαλονίκης με τον Πολύγυρο και την Έδεσσα.
- Ολοκλήρωση και βελτίωση κύριων οδικών τμημάτων των όλων των Περιφερειακών Ενοτήτων.
- Υλοποίηση των μελετών οδικής ασφάλειας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

▪ **Σιδηροδρομικές Υποδομές**

- Σιδηροδρομική Εγνατία: Χαιρετίζουμε το ξεκίνημα ενός μεγάλου έργου το οποίο το ΤΕΕ/ΤΚΜ είχε προτείνει (με μελέτη και χαράξεις) από το 2004. Χρειάζεται να

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

προχωρήσει γρήγορα το έργο που θα σημάνει σημαντική οικονομία κονδυλίων, καυσίμων και ρύπων.

- Προαστιακός Σιδηρόδρομος: Η σύνδεση της Θεσσαλονίκης με τα αστικά κέντρα της Κεντρικής Μακεδονίας είναι επίσης ένα έργο του οποίου την αναγκαιότητα είχε επισημάνει το ΤΕΕ/ΤΚΜ (προτάσεις, χαράξεις 2003).

▪ **Ενεργειακά Δίκτυα**

Επέκταση του δικτύου Φυσικού Αερίου στα αστικά κέντρα, τις βιομηχανικές περιοχές και τα βιομηχανικά πάρκα της Κεντρικής Μακεδονίας.

▪ **Ευρυζωνικά Δίκτυα και Δίκτυα Νέας Γενιάς**

Η εξάπλωση της χρήσης τους επιταχύνθηκε από την επιδημία αλλά προφανώς δεν θα λήξει μαζί της και θα διευρυνθεί. Είναι απαραίτητη η ενίσχυση, ο εκσυγχρονισμός και η εξάπλωση των δικτύων σε όλη την Επικράτεια.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Η Κεντρική Μακεδονία είναι μία μεγάλη Περιφέρεια, ταυτόχρονα κεντρική και παραμεθόρια που μπορεί να «σταθεί» αυτόνομα λόγω του μεγέθους της, του παραγωγικού δυναμικού της και της σύνδεσής της με τα Ευρωπαϊκά δίκτυα ανάμεσα στις Ευρωπαϊκές περιφέρειες και με κατάλληλη ανάδειξη των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων να τις ανταγωνιστεί επάξια. Φιλοξενεί όλες τις οικονομικές και ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ενώ η υστέρηση σε ότι αφορά στην κλίμακα μπορεί να θεραπευτεί με κατάλληλες συνεργασίες. Περιλαμβάνει ένα από τα δύο Μητροπολιτικά Κέντρα της Χώρας, το μεγαλύτερο Πανεπιστήμιο, σημαντικά Επιστημονικά και Ερευνητικά Ιδρύματα, αξιόλογες κοινωνικές υποδομές και σπουδαίο μνημειακό και φυσικό πλούτο.

Είναι δηλαδή μία μικρή Ελλάδα και η ιδανική Περιφέρεια για σχεδιασμό και εφαρμογή καινοτόμων δράσεων που θα αποτελέσουν πιλοτικό σχέδιο για όλη τη Χώρα.

Σε αυτή όπως και σε κάθε αναπτυξιακή πρωτοβουλία για την Περιφέρεια και τη Χώρα μας, το ΤΕΕ/ΤΚΜ να συμβάλλει με τεκμηριωμένες προτάσεις καθώς και με τη γνώση και εμπειρία των 17.000 Μηχανικών Μελών του.

Με εκτίμηση

Για τη Δ.Ε. του ΤΕΕ/ΤΚΜ
Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Τσακούμης